Milínský zpravodaj

JARO 2023 - mimořádná příloha

Obsah čísla:

⇒ Z historie: Lidová vzpomínková kronika 8 – Jana Růžková
⇒ Vlastivědné toulky Milínskem 10: socha sv. Víta u Kamenné
⇒ Cechy a řemesla v Milíně - 2. díl

Socha sv. Víta „na Vršině“ - nad Kamennou

Jana Růžková s bratrem Josefem Petrželkou. Vzpomínky na str. 2 - 5

Pokračování seriálu Vlastivědné toulky najdete na str. 6. Postupně Vás seznamujeme se zajímavými místy v okolí Milína. Budeme rádi, když nám pošlete své vlastní tipy i s bližšími informacemi (do knihovny: knihovna@milin.cz). Na www.milin.cz (Turistika/Výlety v okolí) najdete tipy na výlet v okolí Milína i „toulky“.

Lidová vzpomínková kronika Milína 8

Pokračování vzpomínek našich spoluobčanů. Nejzajímavější části vyprávění najdete zde, celý přepis vzpomínek, včetně mluveného slova, je k dispozici v milínské knihovně. 1 - J.Baštýř, 2 - O.Neklová, 3 - J.Vojáčková, 4 - E.Průchová, 5 - V.Kopalová, 6 - J.Fiřtová, Z.Bejčková, 7 – A. Kožinová.

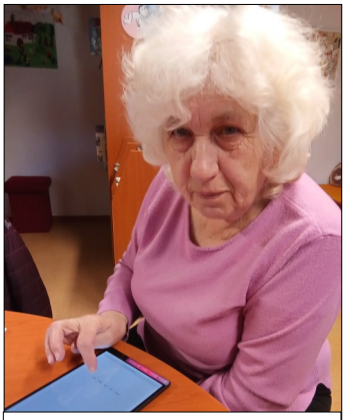
Rozhovory a zpracování: Dana Reiterová

Jana Růžková, rozená Petrželková z Buku

(bývalá učitelka ZŠ Milín)

Vyrůstali jsme obklopeni nedotčenou, krásnou přírodou, uprostřed lesů, rybníků a studánek s čistou průzračnou vodou...

Narozena r. 1944, rozhovor zaznamenán r. 2017.

Paní Růžková je aktivní účastnicí kurzů na práci s tablety (Digitální odysea)

Narodila jsem se na Buku v r. 1944 (27. prosince), v roce 1964 jsem dostala umístěnku do Ostravy, tam jsem se vdala. Jmenovala jsem se pak Kubíčková. Vrátila jsem se v r. 1967. Bydlela jsem u našich na Buku. Když pak chodila dcera do 2. třídy, takže na začátku 70. let, jsem dostala byt v Milíně.

Já bych se ráda zeptala na Vaše dětství, jak jste chodila do školy atd.

Do 1. třídy jsem šla a ještě mi ani nebylo 6 let. Škola byla tam, co je teď radnice. Vešlo se průjezdem, šlo se nalevo. Po pravé straně bydleli Čermákovi. Potom, když už tam nebyla škola, tam bývalo holičství. Když jsme přišli z průjezdu, tam byla malá chodbička, kde jsme se zuli. Byla tam jedna třída, do které chodily dohromady děti od 1. do 3. třídy. A nahoru do Václavské ulice, dnes je kadeřnictví, tam jsme pak chodili do 4. a 5. třídy. Byli jsme prostě takto spojení. V 1. třídě nás bylo asi jen šest. Dokonce i jedna holka z Jesenice. Všichni jsme chodili do školy pěšky, i z té Jesenice.

Od nás z Buku vedly všude cesty, šli jsme kolem Štěpánovic rybníka, říkali jsme mu „Hluboký“ (dnes v mapách Sladkovský), tam byla cestička, vyšlo se do hluboké úvozové cesty, ta končila u velkého kříže, ten se tam dělal až později, odtamtud se šlo kousek po silnici, to ale skoro nic nejezdilo. Pak se šlo ke hřbitovu a za ním jsme se uhnuli pod sad, který patřil Štěpánovi Bejčkovi. To je v místech, co je teď motorest. Tam byla malá dřevěná chaloupka a za ní měli malé políčko Kroužeckých. Tam se vyšlo na silnici, u ní byl rybník, říkalo se mu Hlinovky. Žádná odbočka na Příbram tam nebyla, šlo se po silnici na Milín, pak jsme šli přes Homol. Malé děti dolů, co je radnice, a od 6. třídy se chodilo do „staré školy“. Když byla zima, tak jsme šli od toho rybníka do hluboké úvozové cesty, když byl sníh, tak jsme se tam propadli až do pasu. Přišli jsme pak urousaní, nebyly rukavice, žádné pořádné oblečení. Naše máti nám vždycky uvařila vejce na tvrdo na svačinu, měli jsme každý jedno vejce v kapse, přendávali jsme si ho z jedné kapsy do druhé a pak jsme ho snědli. Chodilo se za každého počasí, i když byly velké mrazy. Nazpátek taky pěšky. Provoz na silnici nebyl žádný. Až teprve když jsem chodila do osmičky, tak se jezdilo autobusem Praha – Písek, ten stavěl na Buku. To bylo ráno, ale nazpátek jsme museli chodit pěšky. Až když začaly uranové doly a jezdilo se na Bytíz, jezdily děti

autobusem ze školy už v jednu hodinu. Pak jel ve dvě hodiny, v půl třetí jel „Pražák“. Na šachty jezdili horníci ze Stěžova, pár taky z Buku, kde byla zastávka.

Kam jste chodili cvičit?

Cvičilo se na sokolovně normálně venku, vevnitř se necvičilo, neměli jsme žádnou tělocvičnu. Školní hřiště bylo za starou školou, jak jsou tam ty velké stromy. Přes zimu jsme cvičili na chodbách školy. V každé třídě byla kamna, ve kterých se topilo. Kluci chodívali pro uhlí do sklepů. Tam se děti bály, protože to byl takový hodně ošklivý sklep. Já tam nikdy v životě nebyla. Na svačiny jsme mívali mléko, to ohřívala školnice, která bydlela přímo v budově školy. Když se vešlo do staré školy, tak po pravé straně byla sborovna, po levé straně ředitelna, za sborovnou se uhnulo, tam byla jedna třída a za ní malinkatá místnůstka, ve které žila ta školnice. Byla to taková stará hubená paní, už si nevzpomenu na jméno. To už jsem chodila do 6. až 8. třídy. Naše maminka nám přešívala věci, protože skoro nic nebylo. Šila nám i cvičné úbory na spartakiádu. To si pamatuju, že jsme cvičili na lavičkách, měla jsem puntíkaté trenýrky, hnědé s bílými puntíky, co mi právě ušila máti. Až na tu spartakiádu se potom kupovalo to, v čem se vystupovalo. Červené nebo modré trenýrky a bílý triko…V osmé třídě se dělaly závěrečné zkoušky. Potom jsem šla na gymnázium.

Jaký byl život přímo na Buku?

Na Buku bylo asi 26 baráků, 26 rodin. Lidi tam pracovali na polích, to měli pronajaté od obce Milín, propachtované, na tom pracovali. Každé odpoledne jsme pracovali, chodili jsme na pole nebo pást krávy. Většinou měli každý jeden dva kusy dobytka. To jsme se tam vyblbly, všechny děti z celé vsi. Elektřina ještě nebyla, svítili jsme petrolejkou. Tudíž nebyla žádná televize, nic. Večer jsme si vždycky četli. Starší děti četly malým dětem. Děti se hlídaly navzájem.

„Rozsvětná“ (slavnost na počest zavedení elektřiny) byla až v srpnu 1955. A to byla taková velká sláva v hospodě U Zajíčků. To byl vlastně zájezdní hostinec, stál přímo u státní silnice. Na jedné straně byla hospoda, naproti chlívce a prostředkem vedla cesta (v minulosti císařská silnice, „Zlatá stezka“). U hospody byl i sál, který se moc nevyužíval, měli to spíš jako skladiště s harampádím. Až když byla ta „Rozsvětná“, tak jsme to všechno pomáhali vyklidit a byla tam pak tancovačka. Jinak nepamatuji, že by se sál využíval. Bylo to poprvé a naposledy. Ženské tenkrát napekly, lavice se daly okolo, všude byly mísy s jídlem. Vcházelo se tam od silnice a hned se šlo do lokálu. Odtamtud nalevo měli sklad piva a pak měli malinkou kuchyňku, kde oni vlastně žili. Teď tam potomci jezdí jen jako na chalupu.

Silnice původně nevedla tak, jak je dneska, ale vedla lukami až k těm místům, co je vrakoviště. Ještě tam zůstal zbytek silnice. Tudy vedla ta „Zlatá stezka“. V literatuře se o tom píše, v té zájezdní hospodě se dříve přepřahali koně. Když to měli Zajíčkovi jako hospodu, tak tam chodívali chlapi z Milína i z Příbrami na pivo.

Ještě se vrátím k tomu zavádění elektřiny. Pamatuju si, že u nás spal nějaký člověk, byl původem Němec odněkud z Karlovarska, jezdil s bagrem, hloubil výkopy. Nikdo se nás neptal, přidělili ho k nám a bydlel u nás. Byli to naštěstí solidní lidi.

A co zemědělství?

Pamatuju si první JZD, to bylo spojení Milína s Bukem. Docela to prosperovalo. Náš táta tam byl jako ekonom. V baráku jsme měli kuchyň, malý pokojíček, kde jsme spali, ložnici, kde byli naši. Náš táta měl doma kancelář JZD. Pamatuji se, že někteří lidé byli rádi, že jsou v JZD, už byli starší a neměli tolik síly, tak ty pole a dobytek dali do JZD. Hodně polí měli Kostínkovi, měli i obchod. Teď v tom baráku bydlí Viktorovi. Všechny krávy se odvedly do toho JZD, to se žádné nikde nekupovaly. Uvázaly se na řetěz a odváděly do kravína. Ten byl udělaný někde u těch Kostínků. Pak se tam ještě přistavěly maštale.

A Kostínkovi byli pro vstup do JZD?

Byli, většinou byli všichni. Nechtěli Farářovi. Původně tam byli i Žučkovi a Vošahlíkovi, ale potom se to nějak změnilo, z JZD vystoupili. Pak museli odevzdávat naturálie – vysoké dávky. To se jim nelíbilo. Když už ale pak neměli nikoho, kdo by jim pracoval a už byli staří, tak do toho JZD zase nazpátek vstoupili. Soukromě pak hospodařil jenom Farář. Musím ale říct, že tenkrát byly všude krásné cesty a pěšiny, to dneska vůbec není. Když svedli ten dobytek, tak se s ním každý loučil. Paní Kostínková ošetřovala ten dobytek. Byly tam dva baráčky, dnes už tam nejsou. Ze začátku mělo JZD málo krav, tak tam chovali i ovce. Ale bylo to pro ty ovce špatný, protože se páslo kolem Jankováku, kde byly mokřiny, ale to ty ovce nemůžou. Ony pak onemocněly motolicí a museli je utratit. Postupně se dokoupili další krávy, hlavně po tom, co jich hodně museli utratit kvůli tuberkulóze. Později tam byly tři stáje. V kravíně pracovala stará paní Kostínková se snachou Martou, rozenou Marcínovou z Konětop. Dále naše maminka a Lidka Charvátová, rozená Vlasatá. Každý den, když bylo hezky, vyháněly se krávy na pastvu na louky kolem Jankováku, celého Buku až ke Slivici a Kocandě. Pro nás děti to byla velká podívaná a zábava. Pomáhali jsme zahánět krávy, které se opozdily, nebo které moc utíkaly, aby se stádo nerozuteklo. Chodilo se s krávami i kolem Štěpánovic rybníka (Sladkovského). Jak se přejde silnice a pak se jde ke Konětopům. Tamtudy se taky ty krávy vodily. Některé měly uvázané řetězy od hlavy k noze, aby byly klidnější. Přešlo se normálně přes silnici, provoz nebyl žádný. Všude se pásly na lukách. Za Štěpánovic rybníkem byl Farářův pahorek, když se přešla silnice, tak byl Vlasatých pahorek, až potom to šlo k Hájku, to je ten les pod Slivicí, až tam se chodilo pást. Nebo to zase hnali dolů, pak se dojilo, bylo to pro nás děti, takové zajímavé, musely jsme však taky pomáhat. Jinak se taky chodilo od toho Štěpánovic rybníka přes louky k obecnímu rybníku Vlček.

My jsme bydleli v domě, který koupili Sobotkovi (původem ze Žežic), rodiče maminky, asi roku 1909. Byla v něm tehdy hospoda až do roku 1925. Tam se babičce narodily ještě čtyři děti: Jan (1909), který zemřel brzy po neštěstí na dráze, Josef (1912), kterému byly uveřejňovány články v Milínském zpravodaji, i když bydlel později v Novém Kníně (1995 - 1997), Anna (1921) – moje mamka a Milada (1923). Nejstarší byl Lojzík, který se narodil ještě v Příbrami, dělal na dráze a bydlel na Kojetíně. V 50. letech byl dům poprvé přestavěn a později ještě několikrát. Hospoda už tam potom nebyla, ta byla jen u Zajíčků.

Silnice kolem Buku dolů na jih původně vedla jinudy, než je teď. Vedla okolo toho velkého kříže, kolem Farářova pahorku. Byla tam velká zatáčka, ono to je poznat, kudy to vedlo, protože jsou tam velké stromy. Když jedete a zůstane vám po levé straně pumpa, po pravé straně rybník Jankovák, pak vedla do té zatáčky. Tam je zbytek té silnice vidět. V té velké zatáčce se často bouralo.

Kolem Buku bylo několik pískoven. „Jezedáci“ kopali, když bylo potřeba. Tam, co byla teď čekárna, tam bývala požární zbrojnice, a u ní plácek, kde jsme hráli vybíjenou. Když se jede kousek dál na Radětice, tak po pravé straně je dnes zarostlé místo, dá se odtamtud jít i na „draha“, tam byla taky pískovna. To všechno byly cesty, kudy chodili lidi třeba do kostela na Slivici. A velká pískovna byla v tom místě, kde je dnes „vrakáč“. Jinak rybníky bývaly v pěkném stavu, dalo se koupat. Okolo byly louky, všechno se sekalo ručně. Když bylo na poli obilí, tak se posekalo, dělali jsme povřísla, snopy, postavili jsme panáky, mlátilo se to cepy, později měli Farářovi takovou mlátičku na pohon, tak to taky půjčovali nebo se to u nich vymlátilo. Když jsme vypěstovali nějaké obilí, tak se to chodilo mlít. Chodilo se na Bolinu a jezdilo se tím místem přes ty draha, potom se vyjelo cestou nad Kocandou, nad rybníky Neveselým a Podradětickým. Když skončili na Bolině, tak se jezdilo až na Kotalík. To se vzala kráva, žebřiňák, na to se nandalo obilí, my děti jsme se vždycky chtěly svézt,

táhly to krávy, dovezli jsme to do mlýna, kde nám to semleli a zase jsme jeli nazpátek. A takhle jezdili předtím všichni.

Ale co bylo krásný, když jsme šli k Vlčku, bylo to po pěkné cestě. Ve Vlčku bývala krásná voda. Dřív se tam došlo suchou nohou, teď jsou tam mokřiny. Když bývá rekonstrukce bitvy z konce světové války, tak od Vlčku přijíždějí ty tanky. A u Vlčku je pahorek a to, co je zalesněný, to byla normálně louka a bylo tam hřiště na kopanou. Teď jsou tam stromy. Bylo to udržovaný, každou neděli se tam hrál fotbal. Byly tam fotbalové branky, lavičky tam nebyly. Směrem od Buku se tomu říkalo „velký draha“. Později se tam chodil pást dobytek. Odtamtud byly zase louky, to se jmenovalo „V Sosninách“. Velký draha a Sosniny.

Když jsme pak byli v JZD, tak ti, co měli krávu a záhumenky, tak měli malá políčka. A ty malý „dražka“, ty byly udržovaný. Lidi si tam třeba pouštěli kozu, vypásly to husy… Později už to nebyly louky, ale rozoralo se to na pole. Na určitá místa už se člověk ani nedostane. Buď je to zarostlé, nebo jsou tam mokřiny. „Malý dražka“ úplně zarostly, tam býval rybníček, byla tam krásná studánka.

Vybavíte si nějaké dávné zajímavé historky?

Bydlel tam pan stavitel Prokeš, který byl zemský radou. Postavil takový úzký dům, tomu se říkalo „ve vile“. Jeho dcera si vzala pana Škodu, tak se říkalo „Škodova vila“. On pracoval jako bytový designér. A tam později, v přístavku původního domu, bydlívala stará paní Voňavková. Nevím ani, jak se tam objevila. Ta paní Voňavková vůbec netopila. Byla to taková ženská, která chodila po vsi, neměla žádné příbuzné, tu někomu pomohla, hlavně když se dralo peří. To se scházely všechny babky po chalupách. A i když bylo po draní, tak ta Voňavková přišla, lidi jí dali polévku nebo něco jiného. Tak vlastně ta stará paní vyžila, podobně i paní Mikulová.

Ten velký barák na návsi původně patřil Trantinovům, ti byli z Prahy. Celý jejich rod vymřel na tuberkulózu. Pak tam žili další usedlíci a jeden čas tam bydlela sestra starého pana Šplíchala, Andulka, ona se nevdala, protože byla hrbatá. Bydlela tam v jedné místnosti. A ten barák sloužil pro lidi, kteří nebyli zaopatření. Tam pak taky bydlela ta paní Voňavková a paní Mikulová. Později tam nějaký čas, než postavili, bydleli Sirotkovi - Václav s Marií, rozenou Vlasatou. Nyní jsou tam Ritschelovi.

Tam, kde byly původně kravíny, tu první část dostali v restituci Kotnerovi, kteří mají firmu na dopravníkové pásy. Dole udělali dílnu a nad tím mají bydlení. A z té spodní části to mají Farářovi. Bydleli tu Štěpánovi, to je z poslední chalupy, takové roubenky. To byli vlastně bratři, jeden měl Barušku, sestřenici mé maminky, která nemohla chodit kvůli obrně, jezdila na takovém upraveném kole na tříkolku. A druhý měl dva kluky, ty které spolu s ním zabili na konci války. Byli ukryti v jejich stodole nedaleko Jankováku. Říkalo se, že vyběhli z úkrytu na hráz a byli zajati Němci. Paní Štěpánová zůstala sama se třemi dcerami: Miluškou, ženou zástupce ředitele školy (V. Brouma), Zdeňkou, která se provdala do Březnice a Drahuškou, paní Bolinovou z Milína.

Moji rodiče se chodili ukrývat do stodoly u Rendlů. Mně bylo tenkrát půl roku a sestře Marii o dva roky více. Bylo nás celkem šest dětí Petrželkových: Marie (1942), já (1944), Kamil (1946), Slávek (1950), Blanka (1953), Pepa (1955). Maruška a Kamil již zemřeli. Na své dětství velmi ráda a často vzpomínám. Vyrůstali jsme obklopeni nedotčenou, krásnou přírodou, uprostřed lesů, rybníků a studánek s čistou průzračnou vodou. Bez dopravního hluku.

Stará studna a pumpa u Buku směrem k Vlčku

Socha sv. Víta u Kamenné (foto na titulní straně Zpravodaje)
Evidenční list kulturní památky má číslo: 22088/2-2925 (z r. 1973).
GPS: 49.6246281N, 13.9834378E

Tato kulturní památka - socha sv. Víta stávala kdysi v zámeckém parku Kamenná. Nyní je však již na katastru obce Třebsko, v těsném sousedství katastru obce Milín. Stojí za to si udělat k této soše výlet. Vyjít můžete z Kamenné po cestě směrem k památným lípám, u kterých je i příjemné posezení na lavičce s výhledem do krajiny.

Informace z památkového katalogu
https://www.pamatkovykatalog.cz/socha-sv-vita-14455540
https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=94039

Původní kompletní socha
Zdroj: Národní památkový ústav

Dnes fragmentárně dochovaná nadprůměrně kvalitní pískovcová socha, spočívající na nízkém robustním podstavci. Sv. Vít je oděný do bohatého řasnatého roucha odpovídají době vzniku na konci 17. či v 1. pol. 18. století. Socha je situována v extravilánu asi 600 m západně od středu obce v těsné blízkosti hranice katastrálních území obce Kamenná a sousední obce Třebsko na výrazném vrchu mezi čtyřmi vzrostlými starými lipami, označenými jako památné stromy. K návrší vede ze vsi dnes nepoužívaná, stará polní úvozová cesta. Skulptura stojí na nízkém zděném hranolovém nečleněném podstavci z hrubě opracovaných žulových kvádrů, ukončeném předstupující neprofilovanou římsou. Nad římsu vystupuje sokl ve tvaru čtyřbokého komolého jehlanu, vyzděný zřejmě převážně z cihel a potažený novodobou silnou vrstvou cementového potěru. Podstavec i s kónickým nástavcem je vysoký asi 140 cm. Socha, obrácená čelem k východu, spočívá na vlastním deskovém plintu, zhotoveném, stejně jako vlastní skulptura z hrubozrnného pískovce. Výška sochy bez hlavy je asi 150 cm. Značně staticky pojatá postava světce je s předkročenou nosnou pravou nohou, osa těla se lehce vychyluje na opačnou stranu doprava. Sv. Vít je oděn do řasnatého přepásaného spodního roucha, vytvářejícího po levé straně široké mísovité záhyby a svrchního vpředu rozevřeného pláště, sepnutého na levém rameni. Záhyby pláště splývají diagonálně zprava doleva dolů s těžkým řasením. Světec přidržuje pravou rukou záhyby draperie, v levé ruce drží knihu s bezhlavým kohoutem. Socha má uraženou hlavu. V záznamu staré kroniky z Kamenné se dočteme, že hlava byla poprvé uražena nějakými vandaly v r. 1955 (včetně ruky). Jelikož se

ulomené části našly, podařilo se je přilepit zpět. Později (v 60. - 80. létech 20. století) došlo bohužel opět k uražení hlavy.

V roce 2005 „památkáři“ konstatovali: „Socha je ve velmi špatném stavu, hlava byla patrně vandalsky uražena a je dnes nezvěstná. Povrch kamene je silně narušen erozí. Brzký restaurátorský zákrok je nezbytný.“

Dle aktuálního sdělení pracovníci Národního památkového ústavu začátkem března obhlédli sochu na místě. Zvažuje se rekonstrukce za přispění Nadačního fondu rodiny Malých.

Dana Reiterová

MILÍNŠTÍ LEGIONÁŘI

Z dobového tisku jednoty československých legionářů LEGIE (z r. 1936)

Naše nové odbočky: Milín

Ustavující valná hromada odbočky Nezávislé jednoty Čsl. legionářů se konala v neděli 23. února o 14. hodině odpoledne „U Šrajnů“ za velmi četné účasti členů i za hojné účasti hostí, kteří se zajímají o spolupráci s námi v kruhu přátel NJČSL (Nezávislá jednota československých legionářů). Valnou hromadu zahájil bratr Salivar (z Milína), jenž přivítal všechny přítomné, vzpomněl pana prezidenta osvoboditel (T. G. Masaryka) i pana prezidenta republiky (Dr. Edvarda Beneše) a zvlášť srdečně pak pozdravil zástupce ústředí bratra generála Dr. Basla a bratry Matějovské z Prahy. Za projevu bratra generála Basla, který byl vyslechnut s velkou pozorností a přijat s plným souhlasem, se konaly volby. Za předsedu odbočky byl zvolen bratr Salivar, za jednatele bratr Fr. Vašek (Z Milína) a za pokladníka br. R. Štěpán (Z Buku). Pak se rozvinula volná rozprava, ve které bylo pojednáno hlavně o utvoření odbočky Kruhu přátel. Do rozpravy zasáhl i bratr Vašek z ČSOL (tehgdejší předseda ČSLO odbočky v Milíně), který je na našich schůzích vždycky. Po odpovědi bratra generála Basla a jeho vysvětlivkách zakončil předseda zdařilou valnou hromadu povzbudivým doslovem.

Arnošt Vošahlík z Buku

Záznam o změně bydliště a jednoty:

ČESKOSLOVENSKÁ OBEC LEGIONÁŘSKÁ
Ústředí účastníků československého národního odboje z let 1914-1919

LEGITIMACE
ČÍSLO 5091

JEDNOTA V MILÍNĚ

Ruského legionáře
(podle zákona číslo 402)

Foto: František Vašek, desátník ruských legií - z archivu A. Vošahlíka

CECHY A ŘEMESLA V MILÍNĚ - 2. díl

Nejstarší zprávy o milínském cechu máme z roku 1729. Existovaly zde dva cechy slučující různá řemesla, ani u jednoho neznáme datum založení.

Jeden se jmenoval **„Cech společných řemesel mlynářského, kolářského, kovářského, bednářského, truhlářského, řeznického, pekařského v městečku Milíně“**, ale patřili do něj i bečváři, tesaři, zedníci, kameníci nebo koželuzi. Tento cech je označován jako „větší“, protože je složen z velkého množství řemesel. Druhým cechem byl **cech krejčovský a ševcovský**, který se od prvého oddělil. V zápisech se uvádí: „krejčovský menší“ a „bednářský větší“. Druhý byl „menší“, sice měl více členů, ti ale patřili k pouhým dvěma řemeslům – byli mezi nimi krejčí a ševci. (Potud milínská kronika).

Proč bylo tolik různých řemesel v jednom cechu? Kdo chtěl provozovat nějaké řemeslo, musel se stát členem cechu, to bylo povinné. Cech rozhodoval o tom, kolik mistrů se zde smí usadit a řemeslu věnovat, aby si příliš nekonkurovali. Stanovoval podobu mistrovských zkoušek (například, jak měl vypadat mistrovský kus, kterým vyučený prokazoval svoji dovednost), ceny zboží a upřesňoval, co patří do sortimentu toho kterého řemesla. Cech rovněž dohlížel na mravnost chování svých členů a staral se o nemocné, vdovy a sirotky.

Všechna tato pravidla si vyžadovala časté schůze a nikomu se nechtělo jezdit zbytečně daleko, hledal proto cech co nejblíže svému bydlišti. V samotném Milíně by se ale stěží našlo například tolik kolářů, aby si mohli založit vlastní cech, totéž platilo i pro ostatní řemesla. Spojili se proto všichni dohromady a přibrali i mistry z dalších blízkých obcí. Naopak ve velkých městech, kde bylo řemeslníků hodně, se mohly cechy ještě více specializovat – například místo kovářského cechu sdružujícího všechny pracující s kovem se rozlišovali obyčejní podkováři od zámečníků nebo cvočkařů.

K oběma cechům patřili řemeslníci z celého panství milínského. Tzn.: z Milína, Pečic, a Pečiček, Smolotel, Dubence, Buku, Radětic, Ouběnic, Hbit Dolních i Horních, Cetyně, Bohostic a Boješic. Patřila sem však i řemesla z panství sousedních, kupř. dobříšského, kam patřily Konětopy, Dubno, Dlouhá Lhota, Stěžov a Višňová nebo z Bukovan, Chraštic, Životic, Zalužan, Vrančic, Rtišovice nebo i z Pičína, Bukové a Zbenic.

Vybráno z článků Jiřího Vostarka v Milínském zpravodaji 1 - 3/1992, informacemi doplnila etnoložka z příbramského muzea Klára Posekaná.
Pokračování najdete v mimořádném čísle Léto 2023.

D.R.

Mimořádná příloha Milínského zpravodaje vychází 4x ročně (jaro, léto, podzim, zima). Jde o periodický tisk územního samosprávného celku pro obec Milín (včetně osad). V tištěné podobě zdarma pouze v knihovně. Elektronicky zveřejňováno na www.milin.cz - v menu Život v obci.

Sazba a grafická úprava: D. Reiterová, **tisk:** Mgr. J. Pižl
Korektura textu: Mgr. V. Trantina, D. Reiterová
Foto na titulní straně: Martin Mottl; foto pumpy na str. 5: Miroslav Kunt
Vydává Obec Milín (IČ: 00242730), 11. května 27, 262 31 Milín
a Knihovna Dr. E. Bořického Milín - sídlo redakce.
Tel. 318 691 414, 737 076 639, E-mail: knihovnamilin@volny.cz
Vydávání schváleno pod číslem: MK ČR E11721